

kristofer blindheim grønskag

satellieten aan de hemel

vertaling gerardjan rijnders

woord vooraf

Probeer de geloofwaardigheid van het kind uitsluitend te bereiken door op de dialogen en de situaties te vertrouwen. Joni moet vooral niet gespeeld worden als ‘een geval’. Als iets zich al ontwikkeld heeft tot een ondraaglijke freakshow, dan is dat die wereld van ons. Speel Joni oprecht en serieus. Hou het luchtig en grappig.

Ten slotte: ik geloof niet dat dit alleen maar naakte woorden zijn. Ik geloof dat ze een heel universum moeten kleden.

I am the Starhammer
I never judge, but I always keep the score
I am outside
I watch, I save and I store
The believers as they bend and kneel
Their backs broken cruelly upon the wheel
Forevermore

Watch me!

Motorpsycho

0

vóór alles begint

We zien de donkere nachtelijke hemel.

De witte sterren die fonkelen,

zoals

(om eerlijk te zijn)

eigenlijk alleen sterren fonkelen.

We zien rode, blauwe, groene gaswolken langzaam drijven
door ruimte en tijd.

Spiralen van ruimtestof.

De wit-geel schijnende maan met zijn kraters.

En een brandende zon die alles ziet.

En in dit alles verschijnt Joni,

op haar hoofd draagt ze een echte astronautenhelm*

met kap

zuurstofapparaat.

Wat ze ziet wordt gereflecteerd in zwart glas.

Het hele universum weerspiegeld in het vizier.

Joni beweegt zich langzaam door de ruimte.

Het enige geluid is het geluid van het zuurstofapparaat.

Joni stopt en kijkt om zich heen

voordat ze langzaam het vizier optilt
en zegt:

1

die de kortste scène in mijn stuk is (maar toch erg belangrijk)

joni

Ik heb een zwart gat ontdekt in het heelal.

Het zit hier.

In mijn buik.

die duidelijk maakt wat ik ben en waar ik woon

joni

In het zwarte gat in mijn buik

woont mijn heelal.

Daar woont het begin van dit verhaal.

Daar woont een lange lange parelketting van dieren.

Daar woont mijn mond met zijn woorden.

Daar woont een hele hemel vol planeten.

En één van die planeten die daar wonen, is die waarop ik woon:
de aarde.

En op die aarde woont, te midden van andere dieren, de mens.

Daar ben ik er één van,

één van die mensen dus.

En als jij nu naar me kijkt, is de kans ontzettend groot dat jij ook een mens bent.

Gefeliciteerd.

Op de aarde zijn steden, en in één van die steden woont de mens die ik ben.

En in die stad woon ik met
mijn familie.

Mijn moeder, mijn vader en mijn broertje.

die duidelijk maakt wat zwarte gaten in buiken doen

joni

Hoe komt een mens op aarde erachter dat ie een zwart gat in z'n buik heeft?

Punt één:

ga voor de deur van de salon staan.

(Een salon is de plaats waar de mooiste spullen in huis bewaard worden.)

Daarom is het belangrijk dat je vóór de deur staat, en

punt twee:

luistert naar de geluiden in de kamer.

Dat zijn de geluiden van mijn ouders die bezoek hebben.

Er komen woorden uit hun monden.

Eerst de woorden van mijn ouders

mijn ouders

Koekje?

Ja, maar hoe gaat het met jullie?

Koffie?

Wat is dat lang geleden!

Kaakje?

Dat is wel jaaaaaaren!

E-sigaret?

Ja, hoe gaat het eigenlijk met jullie?

joni

En dan de woorden van het bezoek

het bezoek

Met ons gaat het GEWELDIG.

We hebben een nieuwe auto.

Elektrisch.

Uiteraard.

Hij staat in de dubeledubbeledubbele
dubbele dubbeledubbeledubbele-
dubbele garage.

En naast de auto staat de grasmaaier.

Zo één waar je op kunt zitten.

Met zo'n bekerhouder.

Uiteraaaaaaaard.

joni

En dan lachen ze.

Ook al heeft niemand iets grappigs gezegd.

En er is licht in hun lachen.

Mijn ouders hebben ook licht in hun ogen.

Hun hele gezicht één en al glimlach,

alles één en al glim en lach en licht daarbinnen.

En op dat moment doe ik iets.

Punt drie:

stoms.

Ik ga namelijk de salon binnen.

En –

woeps!

Al het licht verdwijnt!

Uit de lampen aan het plafond en uit de kaarsen op tafel.

Het verdwijnt samen met het gepraat

samen met het gelach.

De glimlach bevriest op de lippen en bereikt de rest van het gezicht niet meer.

Hij is weg.

Dat is namelijk wat zwarte gaten doen.

Die slokken alles op wat te dichtbij komt.

Licht

lucht

de glimlach

de lach

plezier.

Alles.

En dat gebeurt altijd als ik ergens binnen kom. Ik slok alles op en pers alles en alles en alles en alles in elkaar tot er alleen maar een compact donker balletje van niks over is.

Punt vier:

ze gaan enorm op in het drinken van koffie.

het bezoek

Wie hebben we daar! Joni!

Wat ben jij groot geworden.

Verrek zeg.

Bijna zo groot als je moeder.

Jij groeit nog tot in de wolken.

Tot in de ruimte.

Maar pas op pas op pas op oooooop.

De lucht daar is heel dun weet je.

joni

Er is helemaal geen lucht in de ruimte,

imbeciel!

Het bezoek glimlacht schaapachtig.

Natuurlijk mag ik niet 'imbeciel' zeggen.

Maar wat maakt het uit.

Ik had ook kunnen zeggen:

'jullie zijn zonder twijfel de grootste imbeciele imbecielen die ik ooit ben tegen gekomen: de heer en mevrouw imbeciele superimbeciel!'

En ze zouden gewoon hun lege glimlachjes naar me geglimlacht hebben achter hun kopjes koffie.

4

die een eenvoudig taalexperiment laat zien

joni

Alleen mijn broertje begrijpt me.

Ben je er klaar voor?

mijn broertje

Wat moet ik doen?

joni

Heel eenvoudig.

Je hoeft alleen maar voor de camera te gaan staan,
en dan een liedje zingen.

mijn broertje

Welk liedje?

joni

Maakt niet uit.

mijn broertje

Waarom?

joni

Omdat we een experiment doen.

Een taalexperiment.

mijn broertje

Waarom?

joni

Mijn broertjes lievelingswoord is ‘waarom’.

Omdat

we uit gaan vinden hoe jij klinkt en hoe ik klink.

mijn broertje

Okay.

joni

Okay, klaar?

mijn broertje

Ja

joni

Actie!

lichtwisseling

Eerste opname van mijn broertje.

Licht op mijn broertje terwijl hij zijn danspasjes maakt.

opname van mijn broertje

Vlinder Ceessie was een larrefje.

Hij hing in een cocon in de top van een sparretje.

Tot hij op een dag moest niezen en viel.

Veel te snel, ik mag niet liegen.

En op die dag leerde hij vliegen.

Mijn broertje maakt een buiging.

joni

En nu ik.

opname van joni

Joni gaat in het licht staan.

Ze doet haar mond open en houdt die open
en dan stilte, gestileerd.

Uit een luidspreker komt het geluid:

klinkers en veel medeklinkers

die in elkaar overlopen

als het gezoem van een vliegtuig ver weg,

spastische geluiden,

gestamel dat niet echt tot leven komt,

niet lelijk,

geen parodie,

niet grappig,

niet triest,

alleen maar raar.

Langzaam sluit Joni haar mond, en het geluid verdwijnt.

Weer 'normaal' licht.

joni

Dat ben ik die 'Bad Medicine' zingt van de rockster Jon Bon Jovi.

Pappa's lievelingsmuzikant.

Naar hem ben ik vernoemd.

En wat toont dit experiment dan aan?

mijn broertje

Dat je mooi kunt zingen?

joni

Nee.

Dat hun woorden en mijn woorden niet dezelfde woorden zijn.

waarin ik praat en mijn vader boos wordt

joni

Bij de meeste mensen wonen er hele kleine woordjes in hun mond.

Woorden die op het puntje van hun tong liggen tot ze ze met hun adem als kogels de wereld in schieten.

Maar in mijn mond wonen geen woorden.

Kijk maar!

Joni steekt haar tong uit.

Bij mij wonen de woorden ergens anders.

Dit ben ik in gesprek met de woorden op de grond.

Joni valt achterover op de grond. Ze beweegt zich op en neer in een dans op de grond.

Dit ben ik in gesprek met de woorden in de muur.

Joni gaat naar de muur, legt haar oor tegen de muur en tikt voorzichtig met haar vingers tegen de muur.

Dit ben ik in gesprek met de woorden in mijn shirt.

Joni trekt haar shirt* over haar hoofd als een omgekeerde capuchon zodat ze niets meer ziet en ze loopt recht op het publiek af. Ze stopt net op tijd.

Ze trekt haar shirt weer omlaag.

Dit ben ik in gesprek met de woorden in je hoofd.

Ze slaat de mensen in het publiek die ze kan raken op hun hoofd.

Wie wil me zien praten met de borden in de kast?

een enorme stapel borden*

Dit zijn de woorden in de borden.

gooit het bovenste bord stuk op de grond

Wat zeg je?

nog een bord

Interessant, meneer bord, reuze interessant.

nog een bord

Oh... zeg dat nog eens, wil je?

nog een bord

Ah! Wat je zegt!

En zo klinkt het

als ik met alle borden tegelijk praat.

Joni staat op het punt de hele stapel om te gooien maar ze wordt onderbroken door de komst van Mijn vader.

mijn vader

Wat is hier aan de hand?

joni

Dit is een bord dat tegen mijn vader praat.

Joni gooit nog een bord tegen de grond, vlak naast Mijn vader.

mijn vader

Waar ben je in Godsnaam mee bezig?

joni

Dat hoor je toch?

Ik praat.

mijn vader

Wat een puinhoop!

joni

Luister dan!

gooit nog een bord

mijn vader

Nee!

kan het bord nog net vangen

joni

Ja!

gooit nog een bord

mijn vader

Nee!

weet dit ook te vangen

joni

Maar nu zullen we nooit weten hoe het klinkt!

Pappa...!

mijn vader

Ruim die rotzooi op!

Nu meteen!

joni

Maar pappa...

mijn vaders stomme woorden
Je broer doet zulke dingen niet.
Joni gooit een bord stuk tegen de grond.
mijn vaders boze woorden
En nu is het genoeg!
Doe wat ik zeg, onmiddellijk!
Ik ben het zat dat je nooit doet wat ik zeg!
Doe wat ik zeg, nu!
Luister naar me als ik tegen je praat, zei ik!
Ik wil dat je voor één keer naar me luistert!
En zo voorts!
En zo voorts!
En zo voorts!
Et cetera!
Et cetera!
Et cetera!
En dergelijke!
En dergelijke!
En dergelijke!
Uitroepteken.
Uitroep
teken.
Uit
roep

teken.

joni

tijdens het voorgaande

Al mijn vaders boze woorden verdwijnen uit zijn mond rechtstreeks mijn

buik in,

en ik wil hier niet langer zijn.

Ik wil weg.

Ver hiervandaan.

6

die een explosie is

joni

In mijn buik woont een groot plan, en een kleine explosie.

En allebei beginnen ze met mijn broertje die op een zelfgemaakte raket zit,
die toevallig op onze ouwe zeepkist lijkt,
maar dan met raketten aan de zijkant.

mijn broertje

Alle systemen actief!

joni

We maken ons klaar voor de lancering.

Joni pakt een jerrycan benzine en giet een spoor van benzine van de raket
naar haar.

joni

Okay! Klaar?

mijn broertje

Ja!

Nee, wacht even!

Hij pakt een duikbril*.

Okay. Klaar!

joni

Gezagvoerder Broertje, waar ga je heen?

mijn broertje

Omhoog omhoog en weg!

joni

En waarom ga je omhoog omhoog en weg?

mijn broertje

Waarom niet?

joni

En verder?

mijn broertje

We moeten iemand vinden die dat gat in je buik kan vullen.

joni

Ja! Ben je er klaar voor?

mijn broertje

Maar waarom?

joni

Hè?

mijn broertje

Waarom moet dat?

joni

Moet wat?

mijn broertje

Dat gat in je buik vullen?

joni

Jezus! Waarom al dat waarom de hele tijd?

mijn broertje

Geef gewoon antwoord.

joni

Omdat

‘het zo niet langer kan.’

mijn broertje

Hoe dan wel?

joni

Zal ik je laten zien.

Ben je er klaar voor?!

10

9

8 7 6 5 4 3 2 1 0

Joni steekt de benzine aan.

Maar de raket stijgt niet op naar de nacht boven ons.

Hij gaat alleen maar in vlammen op.

En dat met een grote

woef!

mijn broertje

Woef!

joni

En dat doen broertjes kleren ook.

Broek, trui, wenkbrauwen, het haar op zijn hoofd, alles verbrand.

Alleen het kraagje van zijn shirt hangt nog rokend om zijn nek.

Hij ziet eruit als een naakte priester,

en hij roept:

mijn broertje

Wow!

joni

En ik roep:

Dubbel-wow!

En van beneden kunnen we mijn moeder en mijn vader horen roepen:

mijn moeder en mijn vader

JONI!!!

mijn broertje

Ben ik omhoog omhoog en weg gekomen?

joni

Niet echt.

mijn broertje

Misschien hadden we te weinig benzine?

joni

Misschien hadden we te veel benzine?

Boven op onze zolder zijn er twee monden

die lachen.

Het geluid van licht.

De kamer wordt gevuld met licht.

Als een ster op zolder.

Dan gaat de deur open.

En het geluid van mijn ouders komt binnen.

mijn vader

Joni!

Wat ben je aan het doen?

mijn moeder

Broertje! Wat heeft ze met je gedaan?

mijn broertje

Niets. We waren –

mijn moeder

Nee. Neem het niet voor haar op!

mijn vader

Wat jij je niet allemaal in je hoofd haalt, Joni!

joni

Maar we probeerden alleen maar te...

mijn vader

tegen Mijn Moeder

Zo gaat het niet langer.

mijn moeder

Nee,

zo gaat het niet langer.

mijn broertje

Jullie begrijpen er niets van.

mijn vader

We maken ons alleen maar zorgen.

Mijn moeder klampt zich vast aan Mijn broertje.

joni

De ster is weg.

Het zwarte gat in mijn buik heeft hem opgeslokt.

Wat rest is de geur van verbrand haar en rook.

De sprinklerinstallatie* in het plafond treedt in werking.

Overal water.

Soms wordt het zwarte gat te sterk voor mijn moeder.

Het wordt zo sterk dat het de kleur uit

haar haar opslokt

de rimpels in haar huid

en de tranen uit haar hoofd

één voor één,

en dan is het gebeurd.

die gaat over krokodillentranen

de stem van mijn moeder

Boeoehoeoeoehoehoehoehoeho!

joni

Het begint altijd met een plasje op de vloer

en ik denk

oh,oh...

Daar gaan we weer. Janken.

En als mijn moeder jankt, dan jankt ze.

Ze jankt een waterval aan tranen

die langs de muren stromen

en uit het plafond druipen.

Alles loopt onder.

De salon vult zich met zoute tranen.

Een zee van ellende.

Dus ren ik naar boven

en probeer me in mijn kamer te verstoppen

maar de tranen rennen me achterna.

Ze zijn zo snel!

Alles loopt onder:

één verdieping, twee verdiepingen,
in alle hoeken en gaten
totdat mijn moeders tranen
het hele huis hebben onder gelopen.
Heel onze wereld bestaat uit tranen.
Tenslotte krijg je geen lucht meer
want alles is alleen nog maar traan.
de stem van mijn moeder
Boehoehoehoeoeoeoeoeoeoe!
Boehoehoehoehoehoehoehoehoehoeoeoeoeoe!
Boehoe!
joni
Maar mijn moeder
ze jankt niet als een mens.
Ze jankt als iets groens
als iets groens en groot
als iets groens en groot en lelijk
als iets groens en groot en lelijk
met scherpe tanden.
mijn krokodillenmoeder
Boehoehoehoeoeoe!
Oh Joni!
Boehoehoehoehoehoehoehoehoeoeoe!
joni

Ze is een krokodillenmoeder die krokodillentranen jankt.

mijn krokodillenmoeder

Boehèboehèboehèboehoeoeoeoe!

joni

Ze wil getroost.

Dus gaan we naar haar toe en zeggen:

mamma

krokodillenmamma van me

waarom jank je?

Waar komen al die tranen vandaan?

We gaan naar haar toe

klaar om haar te knuffelen.

Een knuffel om de laatste tranen uit haar weg te knuffelen.

En alles ophoudt.

Niet meer janken

krokodillenmamma van me.

Kijk eens.

Laat mij die tranen wegvegen.

En als we dichtbij genoeg zijn gekomen

slaat de krokodillenmamma toe.

De krokodillenmamma zet haar tanden in Joni.

joni in de bek van krokodillenmamma

En dan hapt ze toe met die grote groene kaken

en sleurt ons mee de diepte in

in die zee van tranen.

Langs een lamp vol tranen

langs een stoel vol tranen

langs een broertje vol tranen

en langs een vader vol tranen.

de snikkende woorden van krokodillenmamma

Kun je niet een beetje naar me lachen Joni?

Mamma een beetje troosten?

Je bent zo mooi als je lacht.

joni

Ik –

krokodillenmamma's boze woorden

Gewoon lachen!

Okay?

Gewoon lachen!

joni

En ik lach.

Tot die lach alle tranen heeft opgeslokt.

mijn broertje

Ze is klaar nu.

Je hoeft niet meer te lachen.

Mijn broertje zet Joni de astronautenhelm op.

De witgele maan verschijnt aan de hemel.

met vierenveertig olifanten in de ruimte

Overal duiken olifanten op.

Om heel pijnlijk nauwkeurig te zijn,
het zijn feitelijk vierenveertig olifanten*.

joni

In 1969 vlogen mensen naar de maan.

Waarom ze dat deden?

Ik geloof graag dat ze dat deden,
omdat het bijna totaal onmogelijk is.

Maar waarom?

Misschien wilden ze zich verstoppen?

Voor alles?

Ze vlogen erheen in een raket die Apollo 11 heette.

Die woog net zoveel als vierenveertig volwassen olifanten.

Stel je voor.

Stel je voor dat

uit mijn buik

het geluid komt van vierenveertig olifanten

op de maan.

Joni verstopt zich tussen de olifanten.

een olifant in de ruimte

Het geluid van honderdzesenzeventig enorme olifantenpoten die vrolijk op het maanoppervlak rondstappen.

een tweede olifant in de ruimte

En het maanzand stuift op in achtentachtig gelukkige olifantenogen.

een derde olifant in de ruimte

Olifantenogen met glanzende vreugdetranen in hun ooghoeken.

een heel andere olifant in de ruimte

Vreugdetranen die de zwaartekracht trotseren en naar de hemel vliegen.

nog een heel andere olifant in de ruimte

De vreugdetranen raken de zon

en verdampen tot kleine vreugde-psjt

psjt

psjt.

een heel unieke olifant in de ruimte

En terwijl die tranen verdampen

en een gelukzalige regen worden

roept een olifant luid door de maanlucht,

de woorden versterkt door z'n grijze slurf.

een olifant in de ruimte die roept door zijn slurf

Rustig maar!

Rustig maar!

Lieve olifanten in de ruimte,

eindelijk zijn we weg.

drieënveertig olifanten in de ruimte

Bravo!

een olifant in de ruimte die door zijn slurf roept

We hebben de maan helemaal voor ons zelf.

Dat is, als ik het zo mag noemen,

olifantastisch!

drieënveertig olifanten in de ruimte

Hoera!

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Even checken of we wel alles bij ons hebben.

Pinda's?

de olifant in de ruimte met pinda's

Ja!

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Ik hou van pinda's!

Water?

een olifant in de ruimte met water

Ja!

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Ik hou van water!

Schors, gras, struiken, vruchten, takken, bomen, en wortels?

een olifant in de ruimte met schors gras struiken vruchten takken bomen en wortels

Ja!

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Ik hou van schors, gras, struiken, vruchten, takken, bomen en wortels!

Een perfect dieet voor een olifant.

Mooi zo, dan hebben we alles wat we nodig hebben en –

de olifant in de ruimte met het meisje

En dat meisje?

joni

Ssst!

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Wat zei je?

de olifant in de ruimte met het meisje

Het meisje...

Je bent het meisje vergeten.

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

We hebben toch helemaal geen meisje bij ons?

de olifant in de ruimte met het meisje

Hè?

tegen Joni

Maar je zei toch –

joni

Ssst.

de olifant in de ruimte met het meisje

Je zei dat je op de lijst stond!

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Wie ben jij?

joni

Ik ben Joni.

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Een mens!

joni

Nee. Ben ik niet.

Ik ben een olifant. Echt!

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Maar je ziet er niet uit als een olifant.

joni

Ja hoor. Kijk maar.

Joni doet alsof ze een olifant is.

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Je klinkt ook niet als een olifant.

joni

Maar ik klink toch ook niet als een mens?

Of wel?

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Maar ondanks alles ben je toch heel...

ja heel

mensachtig

Vierenveertig olifanten in de ruimte die lachen.

joni

Maar ik ben het niet.

Ik mis iets.

Een gat.

een beter wetende olifant in de ruimte

Daar moet je dan iets aan doen!

joni

Iets aan doen?

een beter wetende olifant in de ruimte

Het vullen.

Simpel.

joni

Maar...

Kan ik niet gewoon hier blijven?

Alsjeblieft.

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Kijk eens om je heen.

In een porseleinkast vol olifanten

ben jij de olifant in de porseleinkast.

Jij hoort hier niet.

joni

Waar dan wel?

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Hoe moeten wij dat weten?

Maar hier kun je niet blijven.

joni

Dat kunnen jullie ook niet.

Jullie gaan hier dood.

een naar adem snakkende olifant in de ruimte

Dit is het geluid van vierenzeestig naar adem snakkende olifanten in de ruimte.

Vierenzeestig olifantenmonden snakken naar adem.

een olifant met doodsangst

Is dat zo?

een existentialistische olifant in de ruimte

Ja, ooit, bedoel je, natuurlijk.

Maar dat gaan we allemaal op een ge –

joni

Nee nu.

Exact nu.

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Je probeert ons alleen maar bang te maken.

joni

Oh ja?

Wie heeft de lucht dan ingepakt?

Zuurstof?

Dit is het geluid van vierenzeestig olifanten die helemaal stil vallen.

Het geluid van vierenzeestig olifanten

die plotseling helemaal stil vallen.

Een verontruste olifant schraapt zijn keel.

Vierenveertig olifanten in de ruimte kijken elkaar onzeker aan.

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Lucht, zei je?

joni

Ja, lucht.

Zijn jullie vergeten, toch?

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Welnee...

Ik hou van lucht...

Kunnen we niet iets lenen van jouw lucht?

In die helm van je?

joni

Ik kan niet zonder.

een nogal romantisch olifantje in de ruimte

Niemand kan zonder waar ie van houdt.

joni

Denk je?

een nogal romantisch olifantje in de ruimte

Maar soms weet je niet wat dat is

omdat het er niet is.

Zoals lucht bijvoorbeeld.

Die lijkt een gegeven.

joni

Dit is mijn hoofd dat ja knikt.

Dit zijn mijn vingers die het zuurstofapparaat in mijn helm bedienen,

Dit zijn mijn handen die de olifanten gedag zeggen.

een olifant in de ruimte roept door zijn slurf

Dit zijn onze slurven die terug zwaaien.

joni

En vanaf de achterkant van de maan

hoor je een geluid,

een lied dat overal te horen is,

uit slurven die een laatste treurmars blazen tegen de sterrenhemel.

Een treurmars voor olifanten* in de ruimte.

die zich afvraagt of thuis is waar het hart is

joni

Soms vraag ik me af of er niet iets fout is gegaan.

Dat ik op de verkeerde planeet ben gedropt.

Dat ik per ongeluk op aarde ben beland.

Dat een of andere ooievaar in botsing kwam met een vliegende schotel,
en dat er toen iets fout is gegaan en we werden verwisseld.

Een mens belandde op mijn planeet,
en ik op aarde.

Maar op een goeie dag,
op een van mijn reizen,
net als ik mijn helm afzet,
hoor ik, in mijn eigen taal.
mijn ruimtemoeder

Laserstraal Maneschijn?

joni / laserstraal maneschijn

Dat is mijn ruimtenaam.

Ja?

mijn ruimtemoeder

Je bent het!

Ze is weer thuis!
laserstraal maneschijn
Thuis?
mijn ruimtevader
Eindelijk, daar ben je!
Wat hebben wij op jou gewacht!

laserstraal maneschijn
Oh ja?
mijn ruimtevader
Natuurlijk wel. Wij zijn toch jouw ruimte-
ouders!

laserstraal maneschijn
Ik wist het!
mijn ruimtemoeder
Welkom thuis!

laserstraal maneschijn
En ze organiseren een grote optocht ter ere
van mij.
Omdat ik weer thuis ben.

Ze rijden me door de ruimtestraten in een open ruimteauto en iedereen
staat in z'n ruimtevenster en roept:
'Laserstraal Maneschijn!
Laserstraal Maneschijn!'

Joni wordt bedolven onder de confetti uit een confettikanon.*
En ze lachen en klappen en huilen van vreugde me terug te zien.
En ik word naar het koninklijk ruimtepaleis gereden.
Eerst arriveren de ruimtetrici.
de ruimtetrici
We wisten dat deze dag zou komen,
al sinds de dag dat je uit het ruimtegeboorteschip verdween.
En sindsdien hebben we dit stukje,
dat er toen is afgevallen, gekoesterd.
laserstraal maneschijn
En ze plaatsen het stukje in mijn buik,
en het past precies en het zwarte gat is weg.
En na de ruimtetrici komt de ruimteconingin naar buiten, en ze legt
een zwaard op mijn schouder en zegt:
ruimteconingin
Vanaf vandaag ben je niet langer Joni.
Maar ben je die je altijd al was
Laserstraal Maneschijn.
laserstraal maneschijn
En ze slaat mij tot ruimteidder eerste klas,
en geeft me een superscherp ruimtezwaard,
en ik ben de belangrijkste bewaker van het zonnestelsel.
Zo eentje die grote ruimtemonsters als vliegen verplettert.
En ik ben een gigaberoemde ster en iedereen houdt van m—

mijn vader

Joni!

Opstaan

naar school

ruim je kamer op

aan tafel

huiswerk maken

tanden poetsen

spoelen en uitspugen

trusten!

joni

Er moet iets fout zijn gegaan.

Want er moet meer zijn dan dit.

Als het heelal zo groot is.

10

die ons de dieren laat zien

Iets groens en hards vliegt met hardnekkige traagheid door de lucht.

joni

Er is daar iemand

in die hemel boven ons.

mijn broertje

Wie?

God?

joni

Misschien.

Ik ben er 'n keer bijna tegenaan gebotst.

Vloog rakelings langs mijn neus.

Een schildpad.

mijn broertje

Een schildpad?

joni

Hij zwaaide naar me terwijl hij me met schildpadsnelheid passeerde.

de schildpad

H a l l o . . .

mijn broertje

God is een klein groen schildpadje?

Dat gelooft toch niemand?

joni

Nee, dat gelooft toch niemand?

En toen kwam er plotseling, uit het niets, een ko-

het konijn

Ik-ben-een-konijn-een-konijn-een-konijn-

een-konijn-een-konijn-een-konijn.

joni

Een konijn.

mijn broertje

Het lijkt wel alsof hij die schildpad probeert

te vangen.

het konijn

De-laatste-om-de-aarde-is-een-koe!

joni

En toen kwamen ze als parels aan een ketting.

Chimpansees.

Zeehonden.

mijn broertje

En gewone honden.

joni

Algen.

Ratten en muizen.
fruitvliegjes
Vergeet ons fruitvliegjes niet
wij zijn er ook nog!
Je hebt vast geen fruit bij je?
joni
En kikkers.
En spinnen.
de kwallen
En de kwallen.
Nooit de kwallen vergeten!
de katten
Of de katten.
de bacteriën
En, last but not least
de bacteriën.
Of... zijn we... least... de minste?
joni
Die zijn daar allemaal daarboven.
mijn broertje
Een enorme dierentuin.
joni
Om de aarde als een ketting.
mijn broertje

Waarom?

de kat

Waarom?

Omdat de mensen zelf het eng vonden om hier naartoe te gaan.

Een van die mensen riep:

het konijn als mens

Zijn-er-nog-vrijwilligers?!

de kat

Maar al die mensenmonden waren dicht geplakt

de ogen gericht op de grond waar ze op liepen

hun hoofden schoten heen en weer

alsof ze een tenniswedstrijd bekeken

die versneld werd afgedraaid.

Niemand durfde.

het konijn als mens

Er-moet-toch-wel-iemand-zijn-die-durft?

de kat

Tenslotte riep één van hen.

de rat als mens

Kunnen we dan niet beter een dier sturen?

bacteriën als mens

Gewoon een heel klein onbeduidend kikkertje of zo?

de rat als mens

Een kikkertje zegt geen nee.

algen als mens

Een kikkertje koopt geen aandelen en gaat niet naar zakelijke besprekingen met een strak gestrikte das.

de muis als mens

Een kikkertje veegt de oprit naar zijn huis niet aan, of betegelt zijn badkamer opnieuw

of draagt bij aan het bruto nationaal product.

bacteriën als mens

Die zijn nergens goed voor welbeschouwd!

de rat als mens

Maar in de eerste plaats: een kikkertje zegt nooit 'nee'.

de muis als mens

Niet zo dat wij het kunnen horen althans!

De dieren als mensen lachen.

de kat

En toen schoten hun mensenhanden uit hun zakken en die handen klaptten en klaptten en klaptten en klaptten en klaptten tot ze helemaal rood waren.

joni

Maar de mensenhoofden cirkelen niet rond aan de hemel die cirkelen rond zichzelf.

de kat

En één voor één werden we de ruimte in geschoten.

joni

Waarom hebben jullie niets gezegd?

de hond

Dat hebben we gedaan.

We hebben gezegd:

De schildpadden kauwen.

De konijnen snuffelen.

De katten miauwen.

De honden blaffen.

De chimpansees brullen.

De zeehonden knorren.

De algen klotsen.

De ratten sissen.

De muizen piepen.

De kikkers kwaken.

De vliegen zoemen.

De spinnen krabben.

De kwallen blazen bellen

En de bacteriën... die ruisen.

Maar ze luisterden niet.

mijn broertje

En nu sieren jullie de aarde.

Als een ketting aan de hemel.

Rondje na rondje.

joni

Een satelliet is iets dat in een baan rondom iets anders gaat.

We draaien allemaal om elkaar heen.

de hond

Maar het kan soms best lastig zijn om dat onder ogen te zien.

11

over de bouwstenen van de wereld

Rondom Joni en Mijn broertje groeien enorme stapels van allerlei aardse dingen.

joni

Stel je voor dat we zulke krachtige raketten hadden dat we onszelf terug in de tijd konden schieten.

Terugbladeren in het geschiedenisboek naar bladzijde één.

Of helemaal terug naar de cover.

mijn broertje

Hoe zou dat geschiedenisboek heten?

joni

‘De geschiedenis van ons’

Maar nog van voordat wij vorm kregen.

Voordat er ook maar iets vorm kreeg.

mijn broertje

En boek geheel zonder woorden?

joni

Ja.

mijn broertje

Maar waar zijn ze dan,
al die woorden?

Als ze toch niet worden gebruikt?

joni

Die liggen in grote stapels overal verspreid.

Bergen woorden die moeten worden samengevoegd.

In een tijd zo lang geleden dat het wel oneindig lang geleden lijkt.

Uit een van de stapels klinkt een stem.

de bouwer

Hé! Waar heb ik al mijn snavels gelaten?

joni

Hallo?

Het hoofd van de bouwer duikt op uit de stapel dingen.

de bouwer

Hebben jullie mijn snavels gezien?

mijn broertje

Nee.

joni

Wie ben jij?

de bouwer

Goeie vraag!

Wie denk je zelf?

joni

Ben jij het die...

de bouwer

Mijn God!

joni

Echt?

de bouwer

Ja, mijn God,

nu weet ik het weer.

Ik heb die snavels dáár gelegd, recht onder de linkertenen.

Zou je er eentje voor me willen pakken?

Achter de fjorden, tussen de tentakels en het zeeschuim.

joni

Wat ben je aan het maken?

de bouwer

Weet ik niet.

joni

Weet je niet?

Mijn broertje geeft De Bouwer een snavel.

De Bouwer bevestigt de snavel aan een dier.

de bouwer

Ik heb geen idee!

Het ziet eruit als een soort dier met haren en een snavel, toch?

Ik denk dat ik het een vogelbekdier noem.

joni

Wat doet ie?

de bouwer

Hoe bedoel je?

joni

Wat doet ie?

Waar is ie goed voor?

de bouwer

Ik begrijp je vraag niet.

Het is een vogelbekdier.

Waar een vogelbekdier goed voor is, is om een vogelbekdier te zijn.

mijn broertje

Okay...

de bouwer

Zijn jullie een muur?

joni

Hè?

de bouwer

Want het is net alsof ik tegen een muur praat.

Heb ik ervaring mee.

Die muur daar is in feite een van mijn beste vrienden.

Tegen de muur. Geeft een high-five.

Hoe gaat ie?

Wacht op een antwoord. Laat z'n handen zakken.

Ze is 'n beetje verlegen.

joni

Bouw je dit allemaal maar zo'n beetje in het wilde weg?

Zonder gebruiksaanwijzing?

de bouwer

Gebruiksaanwijzingen zijn voor watjes!

Waarom zou ik die gebruiken?

Dan weet ik toch wat ik bouw nog voor ik het gebouwd heb.

Zie ik de lol niet van in.

joni

Maar zo kun je een fout maken!

de bouwer

Een fout...?

mijn broertje

Wie is hier nu een muur?

de bouwer

Doe niet zo belachelijk.

joni

Je hebt bij mij een fout gemaakt!

Dat komt ervan als je de gebruiksaanwijzingen niet opvolgt!

de bouwer

Hoe bedoel je?

joni

In plaats van een buik

heb je me een zwart gat gegeven.

de bouwer

Een wat?

joni

Een zwart gat.

Dat al mijn woorden heeft opgeslokt.

Dat de tranen uit mijn moeders hoofd zuigt.

Dat pappa boos maakt.

Want ik ben helemaal fout.

de bouwer

Hoe kun jij nu fout zijn?

Als niemand weet wat goed is?

En al helemaal niet als we geen gebruiksaanwijzing hebben.

mijn broertje

Misschien zijn mamma en pappa wel fout?

joni

Ik wil gewoon ingeruild

beetje voor beetje

nieuwe voeten die op aarde lopen

nieuwe armen om mee te vechten

'n nieuwe mond met nieuwe woorden

'n nieuw hart dat niet zo hard klopt

'n nieuwe buik

een die vol zit

een zonder gat.

Kun je me daarbij helpen?

De Bouwer schudt zijn hoofd.

mijn broertje

Ik wil graag hoorns op mijn voorhoofd.

En een extra voet.

En misschien tien tepels?

stilte

joni

Ik vind dit geen leuk boek.

Ik hou van boeken die goed aflopen.

Ik geloof niet dat dit boek goed afloopt.

de bouwer

De vraag is, wat is goed?

die het einde van de wereld beschrijft

Een kosmische storm.

joni

Soms wil ik dat alles ophoudt.

Als ik boos genoeg word.

Als mijn ogen donker worden en een zwarte nacht zien.

Als mijn tanden verslindende zwaarden worden.

En het zwarte gat in mijn buik nooit verzadigd raakt.

Als voorgerecht slokt het ons huis op,

alle muren,

de kamer met bezoek,

en de deurmat waarop staat

‘thuis is waar het hart is’.

Als hoofdgerecht slokt het mijn moeder en mijn vader op.

Ze verdwijnen met een gilletje in mijn buik

en weg zijn ze.

Hetzelfde gebeurt met onze straat,

lantaarnpalen en honden en alles,

en meteen daarna wordt de stad waarin ik woon opgeslokt,

met huid en haar en gebarsten asfalt.
En ik ben gegroeid door alles wat ik opgeslokt heb.
Ik ben nu een paar honderd meter lang!
Maar nog steeds verre van verzadigd.
Mijn boosheid wil meer.
Dus begint het gat in mijn buik de korst van de aarde los te pellen.
Het slokt alle bloemen en bomen op,
alle olie en alle diamanten,
alle skeletten van dieren die niemand ooit gezien heeft.
Ik sta nu in het heelal,
en kijk naar wat er over is van de aarde.
Duizenden meters lang en niet te stuiten.
Ik zie de wereldzeeën met hun vissen verdwijnen in mijn buik,
het ijs op de polen verdwijnt,
en alle mensen
één voor één.
En de aarde bestaat niet meer.
Niemand van ons is er meer.
Maar ik ben nog steeds boos.
Dus als toetje wend ik me naar de rest van het heelal.
En slok zelfs het allerkleinste zonnestelseltje op,
zelfs het allerkleinste planeetje,
en de hele nachtelijke sterrenhemel.
De storm gaat plotseling liggen.

Dus, uiteindelijk, ben ik helemaal alleen.

Op dat ene na.

Dat ene dat altijd overblijft.

Op mijn schouder zit namelijk een taai geel wezentje in mijn oor te lachen.

mijn slechte geweten*

Hoi!*

joni

Dat is mijn slechte geweten.

mijn slechte geweten

Wat doe je?

joni

Niets.

mijn slechte geweten

Niets?

Dat is niet veel.

joni

Wat wil je?

mijn slechte geweten

Ben je boos?

joni

Nee.

mijn slechte geweten

Zo zie je er namelijk wel uit.

joni

Helemaal niet.

mijn slechte geweten

Wel.

Zo klink je ook.

Boos boos boos.

joni

Ik ben niet boos.

mijn slechte geweten

Misschien heb je teveel gegeten?

Beetje buikpijn?

joni

Nee.

mijn slechte geweten

Nee?

Okay.

Stil hier vandaag.

joni

Rustig.

mijn slechte geweten

Helemaal niets te horen in het hee...

wacht even!

Wat is dat voor geluid?

Hoor je dat?

joni

Ik hoor niets.
mijn slechte geweten
Jawel jawel jawel...
Hoor je dat niet?
joni
Er is niets.
mijn slechte geweten
Jawel. Luister maar.
Het komt uit jouw buik.
Gehuil.
joni
Krokodillentranen.
mijn slechte geweten
Van alle planeten,
de aarde,
de hemel,
je huis,
je moeder en je vader...
joni
Hun verdiende loon!
Hun...
mijn slechte geweten
Broertje.

joni

Broertje...

mijn slechte geweten

Oh... daar had je niet aan gedacht, hè?

Want, Joni, jij denkt alleen maar aan jezelf.

Het enige waar jij aan denkt is

ik ik ik ik!

joni

Sorry broertje.

Ik...

mijn slechte geweten

Sorry?

Denk jij soms dat het hele heelal alleen maar om jou draait?

‘Ik ben het middelpunt van het heelal!’

Ik ik ik ik!

Ik ik ik ik!

etc.

joni

En dan, ineens...

schiet er een arm uit het zwarte gat in mijn buik.

En die grijpt Mijn slechte geweten in z'n nek.

mijn slechte geweten

Ah! Laat me los!

joni

Dan plopt er een hoofd tevoorschijn uit mijn buik.

Dat van Mijn broertje!

mijn broertje

Hou op mijn zus te pesten!

joni

Uit de nek van Mijn slechte geweten komt een heleboel gegorgel.

En dan worstelt Mijn broertje zich uit mijn buik.

mijn slechte geweten

Laat los laat los laat los laat los!

joni

Ze rollen over de vloer en beuken op elkaar in.

Maar tenslotte krijgt Mijn broertje dat gele taaie wezentje te pakken,

en smijt het het zwarte gat in!

En het is weg!

mijn broertje

Zo...

Dat was dat.

joni

Ik...

Ik bedoelde echt niet...

Sorry.

mijn broertje

Heelallen worden nu eenmaal van tijd tot tijd vernietigd.

Dat is gewoon zo.

Alles moet verdwijnen in een storm van boosheid,
zodat alles opnieuw kan beginnen.

Een soort van nieuw begin.

van tijd tot tijd.

Dat is gezond.

Niets om een slecht geweten over te hebben.

13

over de vorm van dingen

joni

Denk je eens in hoeveel ogen en oren er in de wereld zijn.

De meesten van ons hebben er van elk twee.

Dat zijn dus heel veel ogen en oren.

Maar waar gebruiken we ze eigenlijk voor?

De mens heeft ook reusachtige ogen en oren gebouwd van metaal.

Grote telescopen die kijken en luisteren naar het heelal boven ons.

mijn broertje

Waarom?

joni

De mensen zijn op zoek.

mijn broertje

Naar wat?

joni

Dat weten ze pas als ze het gevonden hebben.

mijn broertje

Een beetje zoals wij?

joni

Een beetje zoals iedereen.

mijn broertje

Misschien moeten we ergens anders zoeken.

joni

Hè?

mijn broertje

Ergens anders.

De hele tijd hebben we daarbuiten gezocht,

daarboven en ver weg.

Maar misschien moet we wel naar binnen kijken.

joni

Naar binnen?

Naar wat?

mijn broertje

In onze buik.

Het zwarte gat.

Dat kunnen we niet vullen als we niet weten hoe het eruit ziet.

joni

Broertje...

‘Waarom’ is een geweldig mooi lievelingswoord.

Draai de metalen ogen,

draai de metalen oren.

Keer ze helemaal om,

en richt ze op ons zelf.

Mijn broertje richt een reusachtige telescoop op Joni’s buik.

joni

Wat zie je?

mijn broertje

Ik zie het zwarte gat.

joni

Hoe ziet het eruit?

mijn broertje

Het...

Het ziet eruit als...

joni

Wat is er?

mijn broertje

Nu weet ik waarom we daarbuiten zoeken.

joni

Waarom?

mijn broertje

Wanneer we daarbinnen zoeken is het niet zeker of wij het wel leuk vinden,

wat we daar vinden.

joni

Hoe ziet het eruit?

mijn broertje

Als...

Als –

joni

Moeder en vader?

Mijn broertje knikt.

Wat zeggen ze?

Mijn broertje legt zijn oor tegen de telescoop.

mijn broertje

Ze zeggen sorry.

waarin ik 'ik hou van jullie' zeg

mijn moeder

Sorry, Joni.

mijn vader

We hebben je, denk ik, niet zo goed begrepen.

mijn moeder

Maar jouw woorden zijn nieuw voor ons.

mijn vader

Jouw taal is altijd nieuw geweest voor ons.

mijn moeder

Sorry.

mijn vader

Maar vanaf nu wordt het allemaal heel anders.

mijn moeder

Dingen kunnen veranderen. De vorm van de dingen kan veranderen. Dat kan.

mijn vader

Je begrijpt...

mijn moeder

We houden ontzettend veel van je.

mijn vader

Ontzettend veel.

joni

Ik hou ook van jullie.

mijn vader

We houden zo veel van je.

mijn moeder

Dat we dit voor je hebben gekocht.

Mijn moeder en mijn vader halen een sprekende computer te voorschijn.

mijn moeder

't Is een sprekende computer!

Wel een beetje duur maar...

joni

Maar...

Ik hou van jullie.

mijn vader

We begrijpen best dat het moeilijk voor je is om.

mijn moeder

Nou ja, om zo te zijn zoals je bent.

mijn vader

Best wel lastig.

joni

Maar ik zeg toch:

Ik hou van jullie.

mijn moeder

Vanaf nu wordt alles beter.

mijn vader

Hier schrijf je gewoon de woorden en dan druk je daar.

mijn moeder

Heel simpel.

joni

Ik hou van jullie.

mijn moeder

Maar je moet er wel een beetje je best voor doen.

mijn vader

Je krijgt niets zomaar voor niets.

mijn moeder

Denk je eens in hoe fijn het nu allemaal wordt.

mijn vader

Nu kun je zeggen wat je wilt.

In plaats van borden stuk te gooien.

joni

Ik hou van jullie.

mijn moeder

Wil je het niet

een keer proberen?

mijn vader

Je je kunt het op z'n minst proberen.

Voor je moeder.

joni

Ik hou van jullie.

Ik hou van jullie.

Ik

hou

van

jullie.

mijn vader

Dan niet.

We kunnen je niet dwingen het te proberen.

mijn moeder

Ach nee...

Een volgende keer misschien.

Welterusten.

joni

Ik ben in een vrije val.

Duizend ton gewichtloos.

En ik zie mijn vingers op de toetsen van het toetsenbord neerkomen.

Er zit ijs aan mijn vingertoppen.

Mijn vingers toetsen de letters in naar buiten en weg van mij,

één voor één.

En dan zegt een luidspreker

een computer

Ik hou van jullie.

joni

Mijn ouders draaien zich om.

Mijn moeder slaat haar hand tegen haar mond.

Tranen in haar ogen.

mijn moeder

Oh Joni...

joni

Mijn vader trots.

mijn vader

Begrijp je nu wat we bedoelden Joni?

Begrijp je ons eindelijk?

Ik wist dat je het kon.

joni

Ze lopen met gespreide armen op me af.

Hun gezichten één en al glimlach.

Dan omarmen hun armen de sprekende computer.

Ze knuffelen hem.

Ze kussen hem.

mijn moeder

tegen de sprekende computer

Wij houden ook van jou.

mijn vader

Zeg dat nog eens, wil je.

Mijn vader drukt op een toets.

een computer

Ik hou van jullie.

Mijn ouders schreeuwen het uit van vreugde

en dansen mijn kamer uit.

waar zwarte gaten op het punt staan te verdwijnen

joni

Ik denk:

In een kamer

in een huis

in een stad

op een planeet

is een groot zwart gat.

In mij.

Joni.

En het is daar met een reden.

Ik heb geen enkele reden om daar te blijven.

Niet dat ik met mezelf te doen heb.

Helemaal niet.

Ik ben het alleen zat.

Dat is alles.

Ik ben op reis gegaan.

Ik wilde daar weg.

Ver weg.

Ik ben ergens naartoe gegaan waar zwarte gaten verdwijnen.

Niemand weet precies waar dat is.
Maar toch ben ik er.
Joni staat op de rand van dit universum.
Op de grens.
Op de rand.
De rand van een afgrond.
Ik hoef nog maar één stap te zetten,
en dan ben ik er.
Weg.
Joni roept in het donker.
Hallo?!
Is daar iemand?
een stem
Wij zijn er.
Licht op de mensen die naar Joni kijken.
Het publiek bijvoorbeeld.*
joni
Dan zie ik ze.
Andere mensen met hun zwarte gaten die ze niet gevuld krijgen.
Zwarte gaten overal.
De gekste en mooiste verzameling die je je maar kunt voorstellen.
Geen twee zijn er hetzelfde.
Allemaal wereldvernietigers,
Die hun zwarte gat voor hun wereld verstoppen.

En ik
ik spreid mijn armen
sluit mijn ogen
en laat me
zachtjes
vallen
over
de rand.
Joni valt.

16

wiegeliedje voor mijn broer

joni

Uit ervaring weet ik dat ik in mijn val ooit iets moet tegenkomen.

Een bodem bijvoorbeeld.

Maar dat gebeurt niet.

Want ik voel een hand die de achterkant van mijn trui stevig vasthoudt.

En die hand is de hand van Mijn broertje.

Hij kijkt streng.

mijn broertje

Dat mag niet.

joni

Laat los.

Ik ga me verstoppen.

mijn broertje

Waarom?

joni

Ik ga me verstoppen voor de mensen.

mijn broertje

Maar ik ben toch ook een mens.

joni

Nee,
nog niet.
Maar je zult er een worden.
mijn broertje
Dat maak jij niet uit.
joni
Iedereen wordt een mens.
mijn broertje
Nee.
Niet iedereen.
joni
Laat me los nu.
mijn broertje
Nee.
Je moet voor me zingen.
joni
—
mijn broertje
Ik kan niet slapen.
joni
Hè?
mijn broertje
Ik kan niet slapen
en jij moet voor me zingen.

Want anders kan ik niet slapen.

joni

Mijn broertje trekt me met een ruk

van de rand af zijn slaapkamer in.

Okay. Één liedje. Dan ben ik weg.

mijn broertje

Zing.

joni

Mijn broertje legt zijn hoofd in mijn schoot.

Langzaam open ik mijn mond,

en daaruit komen de gebruikelijke ongebruikelijke geluiden weer.

Het geluid van klinkers en zachte medeklinkers die in elkaar overlopen.

Het klinkt als het gedreun van een vliegtuig

in de verte.

Nee wacht even!

Misschien niet een vliegtuig.

Meer als een

een raket.

Een ruimteraket die de donkere nacht in is geschoten.

Wit stof vult de ruimte met stilte.

Niet lelijk,

geen parodie,

niet treurig,

niet grappig,

okay, misschien een beetje grappig
maar vooral vreemd.
En dan zie ik het.
Mijn broertjes hoofd ligt op mijn buik.
En terwijl het daar ligt,
gewoon zo,
wordt het zwarte gat in mijn buik
gevuld door zijn oor.
Helemaal totaal.
mijn broertje
Ik kan je hart horen kloppen.
joni
Oh?
Hoe klopt het dan?
mijn broertje
Gewoon.
Doodgewoon.
We zien Mijn broertje slapen.
En we horen Joni zingen
voor alle satellieten aan de nachtelijke hemel.

gedachten over theatrale oplossingen voor satellieten aan de hemel

*Scène 0: geef Joni alsjeblieft een zo echt mogelijke astronautenhelm.

*Scène 5: Misschien draagt Mijn vader een t-shirt met Bon Jovi?

*Scène 5: Graag een grote stapel borden. En gooi ze kapot zoals aangegeven.

*Scène 6: Misschien draagt Mijn broertje een duikbril.

*Scène 6: Ik wil heel graag een echte sprinklerinstallatie. Of op z'n minst echt water op het toneel. Misschien een gieter?

*Scène 8: Ik wil ook heel graag dat er 44 olifanten verschijnen. Als reusachtige bomen in een enorm ruimtewoud.

*Scène 8: Laat de treurmars van de olifanten helemaal tot en met het einde horen. Misschien hebben ze hun eigen versie van 'Bad medicine'?

*Scène 9: Graag een enorm confettikanon.

*Scène 12: Mijn slecht geweten kan zo eng en ongemakkelijk zijn als je maar wil. En het kan iedere vorm hebben die jou juist lijkt. Reusachtig, klein, behaard, gevederd, etc.

*Scène 12: Graag een computer hier.

Maar de stem kan worden gedaan door een van de spelers.

*Scène 15: Graag licht op het publiek hier.

Het hele script: doe wat je wil, en wat jij denkt dat juist is. Joni vertrouwt je.

Satellitter på himmelen ging bij Teater Kadabra op 8 juli 2016 in première
in het Verdens Teateret, Sandifjord in Noorwegen

Spel:

Anne Bolstad Skolid

Irja Loeset Keskitalo

Oskar Fjørtoft Sandanger

Kim Erik Strøm

Ine Mariel Solbakken

Irja Løset

Karl Magnus Moshuus

Deze tekst is geschreven in het kader van het European Writers Lab. De
vertaling is uitgegeven en mogelijk gemaakt met financiële steun van
NORLA uit Oslo

Kristofer Blindheim Grønskag (Noorwegen, 1984) studeerde theaterwetenschap, gaf als gastdocent af en toe les aan die opleiding maar is in de eerste plaats toneelschrijver. Na wat vingeroefeningen debuteerde hij in 2009 met het stuk *Den Elskede*, dat in 2012 in de vertaling van Gerardjan Rijnders als *De Beminde* de Amsterdam Fringe Bronze Award won. Kristofer schrijft en bewerkt toneel voor kinderen, jongeren en voor volwassenen. Van 2013 tot 2015 was hij ‘playwright in residence’ met een werkbeurs bij Dramatikkens Hus in Oslo. Zijn werk is vertaald in acht verschillende talen en werd diverse malen genomineerd voor nationale en internationale prijzen. *Satellieten aan de hemel* onstond naar aanleiding van zijn deelname als Noorse kandidaat aan ‘European Writers Lab’ in 2014/2015. Het stuk stond in 2016 op de longlist voor de tweejaarlijkse Duitse Kindertheaterpreis.

www.kristofergronskag.wordpress.com

Toneelwerk

Korrigeringer – 2017

Å telle til null – 2016

Larmen og vreden – 2016

Gutten – 2016
Satellitter på himmelen – Satellieten aan de hemel – 2015
En folkefiende av Henrik Ibsen – bewerking – 2015
The Trond Wiger Fucking Live Show – 2015
§113 – 2014
Rami og Yuli – 2014
Et stykke grunnlov – 2014
Demokratikk – 2013
Undertekst – 2013
Kinder K – 2013
Og alt skal bli borte – 2012
Spaden – 2012
Hybris – 2011
Aldri fred – 2011
Tidens tale – 2011
Den Elskede – De Beminde – 2009

Gerardjan Rijnders (Delft, 1949) is schrijver, regisseur en soms speler of vertaler. Hij studeerde rechten aan de Universiteit van Amsterdam, twee jaar Noors en daarna regie aan de Amsterdamse Theaterschool. Van 1987 tot 2001 was hij artistiek leider van Toneelgroep Amsterdam. Daarna werkte hij als freelancer voor talloze, zeer uiteenlopende groepen en gezelschappen in binnen- en buitenland. Zijn eigen werk is in meerdere talen vertaald. Zelf vertaalde hij werk van o.a. Thomas Bernhard, Peter Handke, John Cassavetes, Henrik Ibsen en Lars von Trier